

پرسش ۵۶: نسبت دادن مکر و استهزا به خداوند سبحان.

سؤال/۵۶: ما معنى ما ورد في القرآن من نسبة الاستهزاء والمكر إلى الله سبحانه ونحن نعلم أن المكر والاستهزاء معانٍ قبيحة، ومن هذه الآيات: (وَمَكَرُوا وَاللَّهُ خَيْرٌ الْمَاكِرِينَ) ([305])، (يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ) ([306])، (سَخَّرَ اللَّهُ مِنْهُمْ) ([307])، (يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ) ([308]).

پرسش ۵۶: آن چه در قرآن درباره‌ی نسبت دادن استهزا و مکر به خدای سبحان آمده به چه معنا است؟ و حال آن که ما می‌دانیم مکر و استهزا دارای معانی قبیحی می‌باشد. از جمله این آیات: (و آنان مکر کردند و خدا هم مکر کرد، و خدا بهترین مکرکنندگان است) ([309]) و (خدا را فریب می‌دهند و حال آن که خداوند آن‌ها را فریب می‌دهد) ([310]) و (خداوند به استهزا می‌گیرد آنان را) ([311]) و (آن‌ها را استهزا می‌کند) ([312]).

الجواب: ورد عن الإمام الرضا (ع): (إن الله عز وجل لا يسخر، ولا يستهزئ، ولا يمكر، ولا يخدع، ولكنه عز وجل يجازيهم جزاء السخرية وجزاء الاستهزاء وجزاء المكر والخديعة، تعالى الله عما يقول الظالمون علواً كبيراً) ([313]).

پاسخ: از امام رضا(ع) روایت شده است: «(خداوند متعال مسخره و استهزا و مکر و خدعه نمی‌کند، بلکه جزای سخره‌گری و استهزا و مکر و فریب آن‌ها را می‌دهد و مجازاتشان می‌کند؛ خدا از آن چه ظالمان می‌گویند بسیار بلند مرتبه‌تر است)» ([314]).

ومعنى هذا: إنَّ الله سبحانه وتعالى يُظهر لأعدائه وأعداء أوليائه وجنده من الأنس والجن، بأنَّ جند الله وحزب الله وأولياء الله يسلكون طريقاً معيناً وينهجون نهجاً معيناً، فيحاول إبليس وجنده من الأنس والجن قطع هذا الطريق بالمكر والخديعة والاستهزاء والسخرية، وعندها يغير الله سبحانه وتعالى طريق جنده

ومنهم، فيجد إبليس وجنده من الأئس والجن أنهم وقعوا في حبالهم وحق بهم
مكرهم وخذيعتهم، وأمسوا في موضع يستهزئ بهم ويُسخر منهم، والحمد لله
وحده.

معنای این حدیث آن است که خداوند سبحان و متعال برای دشمنانش و
دشمنان اولیایش و لشکریانش از انس و جن، آشکار می‌سازد که لشکر خدا و
حزب اله و اولیای الهی در مسیر مشخصی راه می‌پیمایند و در مسیر معینی
حرکت می‌کنند، و ابلیس و لشکرش از انس و جن می‌کوشند با مکر و فریب و
استهزا و سخره‌گری، این راه را ببندند. در آن هنگام خداوند سبحان و متعال راه و
روش لشکرش را تغییر می‌دهد، و ابلیس و لشکرش از انس و جن می‌بینند که در
دام خود گرفتار شده‌اند و مکر و خدعه‌شان دامنگیر خودشان شده است و در
جایگاهی قرار گرفته‌اند که مورد استهزا و تمسخر واقع شده‌اند؛ والحمد لله وحده.

[305] - آل عمران : 54.

[306] - النساء : 142.

[307] - التوبة : 79.

[308] - البقرة : 15.

[309] - آل عمران : 54.

[310] - نسا : 142.

[311] - توبه : 79.

[312] - بقره : 15.

[313] - بحار الأنوار : ج 3 ص 319.

[314] - بحار الانوار: ج 3 ص 319.